

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו
Tel Aviv Institute for Contemporary Psychoanalysis

השיעורים

סמינרים קליניים
שיעורי חובה
אפשרויות בחירה | לוח לפי סמסטר ושעה
שיעורי ליבה מהות
שיעורי ליבה תיאוריה
שיעורי בחירה – חובה
שיעורי בחירה
סדנאות מרוכזות
למידה לעמיתים הבינתחומיים

למידה מעבר להכשרה

קבוצות קריאה
סדנאות

תוכנית הלימודים שנה"ל תשפ"ו | 2025-2026

03-5278332

info@taicp.org.il

סמינרים קליניים

הסמינרים הקליניים הם קבוצות הדרכה שנתיות; קבוצות סגורות של כל שנתון בנפרד. שנתונים החל מ-10 חברים (כולל) נחלקים לשתי קבוצות. חלוקת העמיתים לקבוצות הסמינרים הקליניים נעשית על ידי יו"ר ועדת הכשרה, על פי שיקולים ענייניים ומקצועיים. החלוקה היא סופית ואינה ניתנת לשינוי. החלוקה לקבוצות מתפרסמת לקראת תחילת שנת הלימודים. אין לעבור קבוצות. הסמינר מתקיים בסמסטר א' וב', ב-18:30.

סמינר ההתהוות לעמיתים הבינתחומיים מתקיים בימי ה', בתאריכים משתנים (מפורטים בעמוד הסמינר).

סמינר התהוות שנה א'

רות לביא | טל': 052-2241407 | ruthlavie@walla.com

סמינר קליני שנה ב'

ד"ר גבי מן | טל': 054-4983742 | gabriellamann@yahoo.com
הדר קמפינסקי שוייצר | טל': 052-2749810 | hadarkem@gmail.com

סמינר קליני שנה ג'

סמדר אשוח | טל': 050-5289016 | smadar.ashuach@gmail.com
שימי תלמי | טל': 052-3723001 | simitalmi@mh.org.il

סמינר קליני שנה ד'

ג'יזל ורד | טל': 054-4707419 | gisele.vered@gmail.com
איריס לרמן | טל': 054-4784267 | iris.lerman@gmail.com

מסלול ילדים

הסמינר הקליני בפסיכואנליזה של הילד היא קבוצה שמשתנה מדי שנה; זהו סמינר סמסטריאלי. השנה יתקיים רק בסמסטר א'.

סמינר קליני בפסיכואנליזה של הילד סמסטר א', 14:45-13:15

ד"ר איזבל בן-אמו | טל': 054-4540356 | Isabellebenhamou19@gmail.com

סמינר התהוות לעמיתים הבינתחומיים*

ד"ר יורם קנצלר | טל': 052-8809897 | yoramkan@gmail.com
איריס פרח | טל': 054-4929548 | i_perach@yahoo.com

* פרטים מלאים בעמ' 40-41

חובה | שנה א' | שנתי, סמסטר א', 15:00
פרויד "המוקדם" או: להיות פסיכואנליטיקאי
On becoming a psychoanalyst
רוני עמיאל, אנליטיקאי מנחה מבוגרים
טל': 050-2744761 | amielr1234@gmail.com

לקריאת פרויד זוויות רבות. בסמינר הנוכחי נקרא את פרויד בעיקר דרך התבוננות על התפתחות החשיבה שלו בדרכו להיות פסיכואנליטיקאי. במובן זה פרויד הוא אב הטיפוס לכל מי שמתחיל את דרכו הארוכה לקראת התהוותו כפסיכואנליטיקאי. נעקוב יחד דרך ההתפתחות של פרויד במפגשו המסקרן עם הסובייקט האנושי ועולמו הפנימי.

אנו נראה שהפיתוח, הגילוי וההתפתחות של פרויד הן תוצר של מפגש בין ארבע עמדות אתיות שפרויד מגלם כפסיכואנליטיקאי:

רגישות והקשבה קרובות ואמפטיות; יכולת התבוננות והמשגה מדעית ותיאורטית; התנסות קלינית עקבית ואמיצה; התבוננות אישית לתוך ודרך עולמו הפנימי של הפסיכואנליטיקאי עצמו.

למפגש הקוודרופוני הזה שתי משמעויות מרכזיות שילוו אותנו בקורס. הראשונה היא הנכונות של פרויד להתנסות ולטעות, ללמוד מהטעויות ואף לפרסם חלק מטעויותיו. בכך ציווה לנו את המרחב להעז לחשוב ולהתנסות, להיות באי הידיעה, לטעות, לקחת אחריות על הטעויות, ולחתור אחר האמת - כערכים מרכזיים של הטיפול והמחקר הפסיכואנליטי.

השנייה היא ההזדמנות לפגוש את המחשבות התיאורטיות שפרויד המוקדם ניסח על העולם הפנימי והאנליזה. נראה כיצד מתנסחת הבנתו שלטראומות מיניות יש תפקיד מרכזי בפתולוגיה של הסובייקט האנושי. נעקוב אחר המעבר הדרמטי מטראומות (מיניות) חיצוניות לדינמיקה התפתחותית אוניברסאלית המתרחשת בעולמנו הפנימי כבני האדם, למשל המיניות הילדית ובראשה האדיפוס. נטעם כמה מהבנותיו הראשוניות על המבנה של העולם הפנימי. נכיר את תפיסתו של פרויד על המקום המיוחד של האב בהוויה האנושית - המקום של השלישי. אם נספיק, נגלה יחד איתו את הכלי הטכני המרכזי בעבודה האנליטית - יחסי ההעברה - הטרנספרנס.

רשימת המקורות בקישור זה

שיעורי חובה

חובה | שנה ב' | שנתי, 15:00

טכניקה פרשנית

א. יסודות הטכניקה הטיפולית של פרויד (6 שיעורים)
עמנואל עמרמי, אנליטיקאי מנחה מתבגרים ומבוגרים
טל': 050-7300041 | Amrami.emanuel@gmail.com

מטרת הקורס היא לאפשר למשתתפים להכיר את העקרונות המנחים על פיהם פרויד פעל כמטפל. את התכנים שיילמדו ניתן לחלק לשני חלקים עיקריים:
1. לפני גילוי ההעברה: טכניקות פענוח החומר;
2. עם גילוי ההעברה: התמקמות המטפל ואופן ניהול ההעברה. למותר לציין שהחלק השני אינו מבטל לרגע את החלק הראשון, אך הוא דורש מהמטפל יכולות רגשיות והיכרות טיפולית עם מבנה האישיות של עצמו, וזאת בנוסף ליכולת פענוח טכנית. הדגש יושם על הבנת ביטויי ההעברה ששואבים את עוצמתם מהמיניות הילדית ומפנטזיות ראשיות הצובעות את ההעברה בגוונים עזים של אהבה הכרוכה תמיד גם בשנאה וקנאה.

רשימת המקורות בקישור זה

ב. הטכניקה לפי מלאני קליין (5 שיעורים)
אודי רוזנטל, אנליטיקאי מנחה מתבגרים ומבוגרים
טל': 050-9088861 | ehudrosenthal1@gmail.com

בקורס נדון במחשבותיה של קליין עצמה על הטכניקה שלה. נקרא פרקים מהספר שבו מופיעות ההרצאות שנתנה במכון הלונדוני בסמינרים על טכניקה. הספר פורסם לא מזמן עם הערות של שטיינר המתייחסות להתפתחויות בטכניקה הקלייניאנית מאז קליין. נקרא גם שני פרקים מהסיכום של האנליזה של ריצ'רד, תוך התייחסות להערות של מלצר על אנליזה זו.

רשימת המקורות בקישור זה

<<

>>

חובה | שנה א' | שנתי, סמסטר ב', 15:00

פרויד "האמצעי"
ד"ר שלומית ידלין-גדות, אנליטיקאית מבוגרים
טל': 054-2555080 | gashlomit@gmail.com

בקורס נקרא שלושה טקסטים המשקפים אבני דרך בחשיבתו של פרויד בתקופה שמכנה קינודוז "שנות הבשלות". נעקוב אחר המעבר מהדואליות הדחפית הראשונה לשנייה, ומהמודל הטופוגרפי של הנפש למודל הסטרוקטוראלי. נחקור את התסביך האדיפאלי, את הניסוח ההדרגתי של פרויד את הסופראגו, ואת זיקות הגומלין בין סוכנויות הנפש השונות בהקשר של סוגי נזירות שונים.

רשימת המקורות בקישור זה

נרקיסזם

א. נרקיסזם: פרויד וגרין (8 שיעורים)
ד"ר יורם בן יעקב, אנליטיקאי מנחה מבוגרים
טל': 052-6970870 | yoramby@gmail.com
עפרה שדות, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 054-5662122 | ofsadot@gmail.com

שיעור פתיחה בינתחומי לקורס יינתן על ידי ד"ר מעין מזור

המיתוס היווני הידוע מספר על נרקיסוס, גבר יפה שנטה להתבודדות ולא נעתר לחיזוריה של הנימפה אקו. האלה נמסים מענישה את נרקיסוס על יהירותו וגורמת לו להתאהב בבואתו. מיתוס זה היווה השראה לפרויד בכתיבת המאמר On Narcissism: An Introduction (1914). במסגרת הקורס הנוכחי נעסוק במערכת המושגים המרכזית שפרויד מפתח במאמר זה: בחירת אובייקט, הזדהות, אגו-אידיאל ועוד. על אף העובדה שמושג הנרקיסזם נזנח במאמרים המאוחרים של פרויד עם המעבר לניסוח הטופיקה השנייה, הוא נשאר אבן יסוד בחשיבה הפרוידיאנית ביחס לפסיכוזה, פרוורסיה, חיי האהבה והשפיע על דורות שלמים בחשיבה הפסיכואנליטית. כמו כן, נתמקד בעבודתו של אנדרה גרין אשר מרחיבה את המקום של הנרקיסזם בהתייחס לדחף החיים ודחף המוות.

רשימת המקורות בקישור זה

ב. נרקיסזם על פי קליין וממשיכיה: גישות שונות בהבנת הנרקיסזם וביטוי בהפרעות האישיות הקשות (6 שיעורים)
מיכל זלינגר, אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים ומבוגרים
טל': 052-2749454 | selinger.michal@gmail.com

הקלייניאנים רואים בנרקיסזם ארגון נפשי שבא לבטל חרדות הקשורות לנפרדות ולהכרה בקיום האחר ובמציאות. ננסה להבין את האופן שבו הארגון הזה נוצר, להכיר את האופנים בהם החשיבה הקלייניאנית מתבוננת במערך שלם של יחסים עם אובייקטים חלקיים ושלמים פנימיים וחיצוניים, שהתקבע בהתפתחות ומייצר אישיות בעלת מבנה הנרקיסטי.

השיעור מבוסס על למידה של חלק מהמאמרים הקאנוניים בספרות הקלייניאנית והפוסט קלייניאנית בנושא הנרקיסזם ועל ויניטות קליניות שאתם מוזמנים לשותף בהם כדי להעשיר את הקריאה והדיון בכיתה.

רשימת המקורות בקישור זה

>>

ג. טכניקה של נוכחות

ענת פרי, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 054-4302298 | anath.perry@gmail.com

בספרו 'המבנה של המהפכות המדעיות' (1961), גורס הפילוסוף תומס קוהן, כי התפתחות מדעית נעשית במהפכות. ניתן להתבונן כך על הפסיכואנליזה לאחר פרויד. בעוד הפסיכואנליזה הקלאסית יונקת את השראתה מהסובייקט האפיסטמולוגי הקרטזיאני ("אני חושב, משמע אני קיים") והמטפיזיקה הניוטוניאנית, הפסיכואנליזה הפוסט קלאסית חבה את תפיסת עולמה להשפעות של הפילוסופיה האקזיסטנציאלית, והפיזיקה הקוואנטית. בעוד הפסיכואנליזה הקלאסית מדגישה את ההבחנות ההיררכיות, הסטרוקטורה והגבולות (פסיכואנליזה 'גברית' במהותה), זו הפוסט פרוידיאנית, מעמידה בטבורה את טשטוש הגבולות, היחסים, הפתיחות וההדדיות (פסיכואנליזה 'נשית-אימהית' במהותה): האדם הינו ישות שהולכת ונבראת, שבמרכז חייו הנפשיים ניצב העצמי – החלק החווה. עניינו העיקרי אינו שאלת הידיעה אלא שאלת הווייתו – להיות או לא להיות? והוא שזור לבלי הפרד בקונטקסט. זוהי פסיכואנליזה של שניים: היחידה האנושית הבסיסית הם שניים. דרושים שניים על מנת לכונן אחד. מהנחות יסוד אלה, תיגזר התבוננות שתדמה את השעה הטיפולית להחזקה אימהית ומשחק, ותיגזרנה טכניקות טיפוליות שונות שבליבתן התייצבותו של המטפל כנוכחות גורלית המכוננת, מחייה מחדש, ומאפשרת הזדמנות להתהוות התשתית הנפשית הבראשיתית.

רשימת המקורות בקישור זה

<<

אדיפוס

א. תסביך אדיפוס על פי פרויד (7 שיעורים)
ציפי מיידלר, אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים ומבוגרים
טל': 054-5962633 | meidlernz@gmail.com

שיעור פתיחה בינתחומי לקורס יינתן על ידי ד"ר רינה דודאי

ההכרה של קיום תסביך אדיפוס התגלתה לפרויד במהלך האנליזה העצמית שלו. אנליזה זו הניעה אותו להכיר באהבתו לאימו ובעוינותו לאביו, הנמצאת בקונפליקט עם החיבה שהוא רוחש לו.

ב 1897 הוא כותב לפליס חברו: "נעשה מובן סוד כוחו של אדיפוס המלך, המיתוס היווני מבליט הכרח שכל אחד מכיר מתוך שזיהה בתוכו פנימה את עקבות קיומו". בהתייחסות ראשונית זו מובן לפרויד משמעות המיתוס, המקבל אישור על ידי החוויה הפרטית, והמתאר את אופיו האוניברסלי של תסביך אדיפוס: "לכל יצור אנושי חדש מוצבת המשימה להתגבר על תסביך אדיפוס".

פרויד לא תאר את תסביך אדיפוס בצורה שיטתית. אנו נלמד מספר מקורות בהם פרויד פיתח והסביר את מושג זה ונתייחס למקומו של התסביך בהתפתחות הפרט, בפונקציות שלו ובהשלכותיו.

רשימת המקורות בקישור זה

ב. תסביך אדיפוס על פי הגישה הקליינאנית (5 שיעורים)
הדר קמפינסקי-שויצר, אנליטיקאית מנחה ילדים ומבוגרים
טל': 052-2749810 | hadarkem@gmail.com

חלק זה של הקורס יתבסס על מאמרה של מלאני קליין 'התסביך האדיפלי לנוכח החרדות המוקדמות' (1945) בו היא עסקה בקשר שבין ההתמודדות עם החרדות המוקדמות (בשלב האוראלי והאנאלי) לבין ההתמודדות עם החרדות האדיפליות. כמו כן היא מתארת שם את ההבדלים בין הבן והבת, בהתפתחותם האדיפלית ומדגימה זאת בעזרת תיאורי המקרים של ריצ'ארד ושל ריטה, ילדים בהם טיפלה. ממשיכה של קליין, בניהם, רון בריטון, ג'ון שטיינר ועדנה או'שונסי כתבו על הסיטואציה האדיפלית כעל מצב נרחב יותר מאשר התסביך האדיפלי, בו האדם מתמודד עם ההכרה בזוג ההורי, היותו מחוץ למרחב הדיאדי ועם הצורך ההגנתי לשלוט באובייקט. נייחד זמן בעיקר להיבטים אלה של הסיטואציה האדיפלית.

רשימת המקורות בקישור זה

>>

ג. קוהוט ופסיכולוגיית העצמי: נרקיסזם – אנרגיה, צורה והתמרה
(7 שיעורים)

ד"ר קרינה גולדברג, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 054-4223643 | Kar1go@yahoo.com

"There is a paragraph in "On Narcissism: An Introduction" in which Freud says somewhat cryptically that something must be added to autoerotism to make it narcissism, whatever that is. Well, I think we can now explain what that is". (Kohut, 1975, p. 276)

"משהו מוכרח אם כן להיווסף אל האוטרוארוטיזם, משהו מעין פעולה נפשית חדשה, על מנת שיווצר הנרקיסזם" (פרויד, 1914, עמ' 35).

בשיעורים נלמד את גלגולי הנרקיסזם על פי פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית ממצבו הארכאי ועד למופעיו במרחבי הרוח. נכיר את הנרקיסזם כאנרגיה שמחוללת את היותינו ואת האתיקה שלנו, נתבונן בקווי המתאר שלנו כ'צורה', המצב בו אנו חשים. וות הווים. וות, מתקיימים. וות ומתמשכים. וות בזמן ובמרחב ואת מצבנו ש'מעבר לצורה' כאשר אנו יוצרים. וות, מטפלים. וות, מקבלים. וות את חלופיותינו. נשלב את הלימוד התיאורטי עם דוגמאות קליניות של המשתתפים. וות בהם נאתר רגעי הפצעה והתמרה במפגש האנליטי.

רשימת המקורות בקישור זה

<<

>>

ג. נקודת מבט התייחסותית על התסביך האדיפלי ומשמעויותיו המתחדשות
(5 שיעורים)

ד"ר אבי ברמן, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 052-3951495 | avi@berman-psychology.com

בגרעין הרעיון האדיפלי נמצאים הדחפים של מין ותוקפנות כפי שהם קיימים בתינוק, בילד, ובמטופל. ת. באופן מולד ואוניברסלי. האב והאם הם מושאים של דחפים אלה ומעוררים אותם בהכרח בקונסטלציה המשפחתית. ברור, על כן, כי התסביך האדיפלי, במקורו, מעוגן בפסיכולוגיה של אדם אחד. הגישה ההתייחסותית הנסמכת על פסיכולוגיה של שני אנשים, לוקחת את אדיפוס למחוזות אחרים: ההורים והמטפלים, כבני אדם, משתתפים בכינון הייחודי של התופעות האדיפליות. במקום אחדות פסיכואנליטית מופיע ריבוי של משמעויות. על פי הגישה ההתייחסותית, ההשתתפות הייחודית של הורים-ילדים מחייבת התבוננות מחודשת מנקודת מבט של פסיכולוגיה של שני אנשים. בחלק זה של הקורס נעסוק במשמעויות חדשות של התבוננות כזו. בהקשר זה נדון גם בהתייחסות של הפסיכואנליזה הפמיניסטית ליחסים האדיפליים ובביקורת המצטברת אודות הדומיננטיות של הפירוש הפטריארכלי. לסיום, נשוב לחשיבותו המקורית של המושג ונעגן בתוכו את תרומתה של הגישה ההתייחסותית.

רשימת המקורות בקישור זה

ד. התפתחות והתבגרות העצמי בראי פסיכולוגיית העצמי: אדיפוס ואודיסאוס
(3 שיעורים)

עדנה לב-בור, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 052-5530732 | Ednabl@012.Net.il

קוהוט תאר רצף התפתחותי ובו עשויים להתרחש מצבים שונים של הפאזה האדיפלית: מחד, העצמי האדיפלי, הבריא, המצוי ומוזן במטריצת זולת עצמי מיטיבה: נוכחת, משתתפת, מכירה, מווסתת, מגינה והוא מתאפיין בביטויי חיבה, גאווה, אסרטיביות, הישגיות מכוונת מטרה ואידאל. מאידך, העצמי האדיפלי, שאינו זוכה להיענות ולתגובות זולת עצמי מספקות ומותאמות ונותר מוחלש, מפוצל, מועד לחרדות, להתפוררות ולהצפה של פנטסיות ודחפים תוקפניים עוינים, ומיניים. בקורס נעסוק בשני מצבים אלו ובהיבטים הקליניים והחוויתיים שלהם במהלך החיים וכן באלטרנטיבה שמציע קוהוט למיתוס המכונן של אדיפוס: המיתוס של אודיסאוס-המאפשר התפתחות ושגשוג מתוך סולידריות והתכוונות לשזירות חברתית, בינדורית והורית.

רשימת המקורות בקישור זה

• **שיעור מסכם בהשתתפות מורות ומורה הקורס**

שיעורי ליבה ובחירה לפי סמסטר ושעה (ליבה מהות - ל.מ; ליבה תיאוריה - ל.ת; בחירה חובה - ב.ח; בחירה - ב; ילדים - י')

סמסטר א'

16:45

- ❖ פרויד "המאחר" | מקסים בן אמו (ל.ת)
- ❖ כיצד ערך ויניקוט אנליזה? - תיאוריה וקליניקה | יפה פרץ צדוק (ל.ת)
- ❖ היבטים אתיים של העשייה הפסיכואנליטית | מרכזת: לילך שלו (ב.ח)
- ❖ פרויד ואיש הזאבים | ד"ר איזבל בן אמו (ב)
- ❖ מזוכים - ביטוי וגלגוליו בתיאוריה ובפרקטיקה הפסיכואנליטית | לילך דורון ענתי (ב)

20:15

- ❖ דבר אלי בחלומות: על חלומות וחלימה בערות | אורנה שרצקי (ל.מ)
- ❖ הבסיס הרעיוני ויישומיה של פסיכולוגיית העצמי מתוך ההגות הקוהוטיאנית | רות שוודרון (ל.ת)
- ❖ מסע אל החלל - הדרך אל ההפנמה | מאיר ברנד (ב.י)

סמסטר ב'

13:15

- ❖ עיון במספר קווים התפתחותיים על פי פרויד | ציפי מיידלר (ב.י)

16:45

- ❖ ביון - המעבר מ-K ל-O | רוני עמיאל (ל.ת)
- ❖ הגישה ההתייחסותית - אספקטים תיאורטיים וקליניים | ד"ר חגי שיקלר (ל.ת)
- ❖ קריאה בכתבי מלאני קליין וממשיכה | סמדר ריינר (ל.ת)
- ❖ רוע ומשמעות - תפקידו כאנליטיקאים - התבוננות פילוסופית ופסיכואנליטית | ליאת ורהפטיג ארן ורועית דהן (ב.ח)
- ❖ מכונים על הספה - תרומת הפסיכואנליזה להבנת קבוצות ארגונים וחברה | שימי תלמי (ב.ח)

20:15

- ❖ היפה, המודחק והספרותי: פרויד כפרשן תרבות | מקסים בן אמו (ב)
- ❖ תנו לשמש לעלות - על גידולם של רעיונות בפסיכואנליזה | ד"ר גילית הורוץ (ב)
- ❖ גרין, ויניקוט והנרקסיזם המשני; קריאה משותפת | נועם אייל (ב)

סדנאות מרוכזות | מועדים שונים (3 הראשונות הן גם שיעורי ליבה)

1. ד"ר גבי מן: היבטים של השימוש באובייקט | סמסטר א', ימי שישי, ארבעה מפגשים (פא"פ) של 4 שעות כל מפגש (ל.ת - ויניקוט, ב)
2. הדר קמפינסקי שוייצר: חיים נפשיים, כאב נפשי, מוות נפשי ומה שביניהם | סמסטר א', ימי שישי, ארבעה מפגשים (פא"פ) של 4 שעות כל מפגש (ל.ת - קליין, ב)
3. ד"ר חנה אולמן: | אהבה ותשוקה בטיפול הפסיכואנליטי | חופשת סמסטר, ימי שישי, ארבעה מפגשים (פא"פ) של 4 שעות כל מפגש, אחת לשבועיים (ל.מ, ב)
4. ארנונה זהבי: אוטיזם ופסיכואנליזה | חופשת סמסטר, ימי שלישי, ארבעה מפגשים (פא"פ) של שלוש שעות חצי כל מפגש (ב.י)
5. אודי רוזנטל: הסופר אגו הארכאי | סמסטר ב', ימי שישי, ארבעה מפגשים (פא"פ) של 4 שעות כל מפגש (ב)

ליבה | תיאוריה | פרויד | החל משנה ב' | סמסטר א', 16:45

פרויד "המאחר"

מקסים בן אמו | אנליטיקאי מנחה מבוגרים

טל': 054-4242687 | benamaxime@gmail.com

נהוג לחלק את התיאוריה של פרויד על פי שני צירים מרכזיים המהווים כשלעצמם שתי תקופות שונות בעבודתו. הראשון ("פרויד המוקדם") מתייחס בעיקר לגילוי של הלא מודע, של תורת החלום ושל המיניות הילדית ואילו נקשר המודל הטופוגרפי של הנפש (לא-מודע, טרום-מודע ומודע). ציר זה משמש להבין בעיקר את המצבים הנוירוטיים ולהנחות את העבודה הטיפולית בהם. הציר השני ("פרויד האמצעי") בא כדי לתת מענה הולם לתופעות קליניות לא נוירוטיות אשר היוו בעיה בעבור הציר הראשון (נרקיסיזם, אבל ומלנכוליה, טראומה, פסיכוזה,...). הציר השני נקשר לקונפליקט היסודי בין דחף החיים ודחף המוות ולמבנה הסטרוקטורלי של הנפש (סתם, אני, אני עליון). התקופה הקרויה "פרויד המאחר" הינה למעשה הניסיון של פרויד לעשות אינטגרציה בין שני הצירים, מבלי שהוא הספיק בעוד הוא חי להשלים את המלאכה. ניתן לומר שאחריו, יורשיו וצאצאיו, עסוקים ועמלים ללא הרף במלאכת האינטגרציה הזאת ולמעשה היא זו שמעניקה תנופה לפסיכואנליזה כולה ומאפשרת את התפתחותה המתמדת.

בקורס נלמד את סדרת הרצאות שפרויד חיבר לקראת סוף חייו (ב-1933) בהם מתרכז המאמץ שלו להוריש ליורשיו מבנה תיאורטי קוהרנטי ואינטגרטיבי, פחות או יותר. ערכן הבולט של אותן הרצאות בכך שהן מסכמות את הרעיונות והמושגים המרכזיים העומדים ביסוד התיאוריה שלו, תוך הצגת ההתפתחות והרביזיה שחלה בחשיבתו בשנות העשרים, שעיקרה כינונו של דחף המוות בתיאוריה וההמשגה המיוחדת של המערך הנפשי. שמות ההרצאות: "רביזיה של תורת החלומות", "החלום ותורת הנסתר", "הסוכנויות השונות של הנפש", "החרדה והחיים והדחפים", "הנשיות".

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

שיעורי ליבה

נחלקים לשתי קבוצות:

ליבה מהות: 2 קורסים לאורך ההכשרה
ליבה תיאוריה: 5 קורסים (תיאורטיקנים שונים) לאורך ההכשרה
+ הקורס פרויד "המאחר" (חובה לקחת החל משנה ב')

לשיעורי הליבה המפורטים בפרק זה נוספו שלושה קורסים:

ליבה תיאוריה – ויניקוט |

היבטים של השימוש באובייקט | ד"ר גבי מן

ליבה תיאוריה – קליין | חיים נפשיים, כאב נפשי, מוות נפשי ומה

שבניהם | הדר קמפינסקי-שוויצר

ליבה מהות | מאהבת העברה לאהבה אחר הצהרים - אהבה ותשוקה

בטיפול הפסיכואנליטי | ד"ר חנה אולמן

הפרטים המלאים אודותיהם בפרק סדנאות מרוכזות, עמ' 36-39

"כיצד ערך ויניקוט אנליזה?" - תיאוריה וקליניקה, מתוך תיאורי המקרה של ויניקוט

יפה פרץ צדוק, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 052-5400371 | pz_yaffa@walla.co.il

ויניקוט האדם והתאורטיקן שמושגיו החשובים שינו את פני הפסיכואנליזה, הציע להתבונן על ההתפתחות הנפשית כמתרחשת תמיד מתוך התייחסות לסביבה ולאחר. דרך תיאורי המקרים של ויניקוט אנו נחדד ונעמיק את המושגים התאורטיים ואת הקשר בין התיאוריה לקליניקה. נלמד על ההתפתחות הנפשית והתייחסותו של ויניקוט למציאות הממשית, לפירוש, ליחסים בין הפסיכו והסומה וליחסי אם-תינוק, לאבחנה בין פנטזיה לפינטוז, בין התמוטטות לשיגעון ובין האיכויות השונות של התוקפנות. יינתן דגש על עבודת הסקוויגלס והגרסיה באנליזה.

בכל שיעור נקרא את המקרה הקליני. אחת לכמה שיעורים נעצור ונרחיב יותר על המושגים שפגשנו ועל החיבור התיאורטי והמשגתי למקרה. במפגש האחרון יוצג מקרה קליני על ידי מתנדב בקורס דרכו נבחן ונדגים את הנלמד. תאורי המקרה ייבחרו מתוך הסילבוס שלפנינו.

רשימת המקורות בקישור זה

ליבה | תיאוריה | קוהוט | סמסטר א', 20:15

הבסיס הרעיוני ויישומיה של פסיכולוגיית העצמי מתוך ההגות הקוהוטיאנית רות שוודרון, אנליטיקאית מנחה מבוגרים

טל': 050-8312382 | ruthschwadron@gmail.com

"הצרכים של האדם הסובל הינם הסיבה לקשר הטיפולי ואם אנו שוכחים זאת, כל מיני סוגים של כשלים אתיים עלולים להתרחש" (Celezna, 1998). ביטוי זה יכול לייצג את העמדה הטיפולית של פסיכולוגיית העצמי. הסיטואציה הטיפולית אמורה למסס את ההקפאה ההתפתחותית שקפאה ולאפשר התנעה מחדש. למימוש צורך זה זקוקים לאחר (המטפל) שיתייצב כזולת אחראי למתרחש בנפשו של מטופלו. קוהוט תובע: "אתה זקוק לאנשים אחרים כדי להיות עצמך", זאת הינה ליבת התיאוריה, המניחה שההתקיימות הנפשית של האדם היא לעולם בזיקה אל האחר. נכיר את התיאוריה שקוהוט פיתח המדגישה את חשיבות האמפתיה כדרך יחידה להכרת נפשו של האחר. נכיר את זווית הראייה הייחודית של פסיכולוגיית העצמי, את תפיסתו של קוהוט אודות מי הוא אדם, מה מקיים את נפשו, מה הוא צריך כדי לחיות את עצמו במלואו, מהי התנועה שתאפשר התפתחות, מה מהווה בריאות נפשית. נכיר את העקרונות הטיפוליים של פסיכולוגיית העצמי, מה יהווה את התהליך הטיפולי, מה יהיו גורמי הריפוי, מהן ההעברות הנרקיסטיות. נכיר את מורשתו של קוהוט לדורות הבאים ואת תרומתם של ממשיכיו.

רשימת המקורות בקישור זה

ליבה | מהות | סמסטר א', 20:15

דבר אלי בחלומות: על חלומות וחלימה בערות אורנה שרצקי, אנליטיקאית מבוגרים טל': 052-3975327 | ORNA.psy@gmail.com

החלום כמרחב של גילוי, שינוי וחשיבה - בין תיאוריה פסיכואנליטית לעבודה קלינית. החלום פותח מרחב יצירתי שבו הנפש מביעה באמצעות דימויים ורגשות את מה שעדיין אינו ניתן לחשיבה במילים. בקורס נבחן תיאוריות ומודלים מרכזיים לחקר החלומות. נתחיל בפרויד, שניסח את שפת החלום והלא מודע, ונעקוב אחר ההתפתחויות המאוחרות בתיאוריה הפסיכואנליטית ובטכניקה הטיפולית. דרך סקירה זו נלמד כיצד השתנו התפיסות בנוגע לתפקידו של החלום, והאופנים שבהם מבינים אותו או עובדים עמו בתוך הטיפול. נדון בחלום כמחולל שינוי, כביטוי ליחסי העברה והעברה נגדית, וכערץ תקשורת ייחודי בטיפול. נכיר את החלימה גם בערות כתהליך נפשי המסייע לעיבוד ולחשיבה במהלך היום ונחקור כיצד היא מזינה את חיי הלילה ומעמיקה את היכולת לחלום. נעמיק את הלמידה דרך עבודה קלינית והתבוננות בחלומות של מטופלים, מטפלים, ולעיתים גם באמצעות יצירה אמנותית כדרך לחשוב יחד את החומר התיאורטי ולחברו אל מרחב החוויה.

רשימת המקורות בקישור זה

ליבה | תיאוריה | בין | סמסטר ב', 16:45

בין - המעבר מ-K ל-O

רוני עמיאל, אנליטיקאי מנחה מבוגרים

טל': 050-2744761 | gile2765@gmail.com

"הולכים אל הלא נודע, אל הלא נודע... הולכים אל הלך תדע..."
(דני סנדרסון)

ב-1965, במהלך כתיבת ספרו Transformations בין חווה חוויה אישית מסעירה. הוא ניסה ניסיון כמעט נואש "להבין", להמשיג ולתפוס את החוויה הראשונית והאמיתית, אם ניתן לומר זאת כך, את ה- (EE) True Emotional Experience של מטופליו. בעיקר, של החלק הפסיכוי שבאישיותם.

להפתעתו של בין, הכמיהה לדעת ולהבין, הוא קרא לה-K, התגלתה כחרב פיפיות: ככל שהבין יותר כך הבין פחות. המושג טרנספורמציה קיבל לפתע משמעות הפוכה מזו שאליה התרגלנו: כל טרנספורמציה רק מרחיקה את המגע שלנו עם החוויה המקורית - ה-O של המטופלת.

הקושי של בין לתפוס את חווית המטופלות נבע כנראה מהקושי שלו להתחבר בשידור ישיר לחוויה הראשונית והייחודית של מטופליו, כנראה גם שלו עצמו. כהרגלו, כאשר הוא אינו מבין, הוא כותב. הכתיבה וחווית אי ההבנה שלו הם הבסיס לתאוריות החדשות שלו. תיאוריות שעד היום קשה לקורא בין "להבין", להמשיג ולתפוס". למשל מושג ה-O.

בין מציע לנו לנוע מאזורי הידע וההבנה לאזורי החוויה. ללכת ולהיות בלא נודע ולא מובן. לוותר ככל שניתן על התיאוריה, הזיכרון, ההבנה וה- desire האיוו - שלנו, כדי לנסות לחוות או "להיות" את החוויה הרגשית המקורית אצל המטופלים שלנו ואצלנו - ה-O.

זו הצעה יפה ומעניינת, אבל איך מיישמים אותה?

על כך נקרא יחד פרקים נבחרים מספריו: "במחשבה שנייה", "ללמוד מהניסיון", "Transformations", "Elements of psychoanalysis" ו-"קשב ופרשנות". ננסה לחוות יחד את מה שבין התכוון אליו דרך קריאה אישית ומוארת בכתביו, תוך הבאת אסוציאציות אישיות וקליניות של המשתתפים והמנחה.

רשימת המקורות בקישור זה

ליבה | תיאוריה | התייחסותי | סמסטר ב', 16:45

הגישה ההתייחסותית - אספקטים תיאורטיים וקליניים

ד"ר חגי שיקלר, אנליטיקאי מנחה מבוגרים

טל': 052-8701007 | hagaishickler@gmail.com

מטרת הקורס היא הכרות עם מושגי יסוד של הגישה ההתייחסותית. הקורס יתחקה אחר התפתחותם של רעיונות תיאורטיים וקליניים אשר הציגה הגישה ההתייחסותית בעשורים האחרונים, ובתורם, אפשרו שינוי אפיסטמי נרחב בחשיבה הפסיכואנליטית תוך קריאה מחודשת במושגים פסיכואנליטיים וטכניים שגורים. נדון במעבר ל"פסיכולוגיה של שני אנשים" מתוך עמדה השוואתית למסורות פסיכואנליטיות אחרות, ובבחינת השפעתו על הבנתנו הקלינית/טכנית. נקרא בכתביהם של תיאורטיקנים התייחסותיים הבולטים והמצוטטים - סטיבן מיטשל, לואיס ארון, ג'סיקה בנג'מין, ג'ודי מסלר-דיוויס, פיליפ ברומברג, גרוסמרק ואחרים - המעלים מושגים מרכזיים כגון: מהתייחסות לאובייקט להכרה הדדית, סובייקטיביות המטפל, פירוש כהבנייה הדדית, הלא מודע ההתייחסותי, מיניות וגילוי עצמי בראי ההתייחסותיות, טראומה, דיסוציאציה, enactment, מצבי-עצמי, ועוד. מודגש כי הדיונים בשיעורים יתבססו על חלק מהמאמרים שייבחרו מתוך החומר המוצע בהתאמה לתהליך הלימוד והשיח בקבוצה.

רשימת המקורות בקישור זה

ליבה | תיאוריה | קליין | סמסטר ב', 16:45

קריאה בכתבי מלאני קליין וממשיכה

סמדר ריינר, אנליטיקאית מנחה מבוגרים

טל': 052-3693493 | r_smadar@hotmail.com

מלאני קליין ראתה בעצמה פרוידיאנית. ככזו, המשיכה לפתח את השפעות יחסי הגומלין בין דחף המוות לאהבה ודחף החיים על העשייה הטיפולית. במובן זה, האנליזה הקלייניאנית היא אנליזה של תקווה, אהבה ותיקון, מתוך הכרה בדחפים ההרסניים ואינטגרציה עימם. זו הסיבה, שהעמקה בחשיבה הקלייניאנית היא כה חשובה בזמנים שבהם נראה כי הרוע הוא אינסופי וחסר תקנה. הקורס יתמקד בכתבים של קליין וממשיכה העוסקים בהיבטים האלה של התאוריה הקלייניאנית או נוגעים בהם באופן זה או אחר. התלמידות והתלמידים מוזמנות/ים לדיון קליני פורה בדוגמאות רלוונטיות מתוך הפרקטיקה שלהן/ם.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | אתיקה | חובה לאורך ההכשרה סמסטר א', 16:45

היבטים אתיים של העשייה הפסיכואנליטית
מרצים שונים, מרכזת: לילך שלו, אנליטיקאית מבוגרים
טל': 050-7302723 | lilachsha7@gmail.com

הנושא האתי מיוחס בדרך כלל לחוק, ונתפס כ"יבש" ולא רלוונטי לעבודה האנליטית היום יומית. לרוב, דילמות שמתעוררות מהקשר הקרוב בין אנליטיקאי ואנליזנט מיוחסות לשאלות של תיאוריה או של טכניקה. לרוב, שאלות אלו מערבות גם מרכיב אתי. בקורס נעסוק בממשק שבין אתיקה לפסיכואנליזה. כל השיעורים יועברו על ידי מרצים מהמכון, שנבדלים ביניהם בתפישה התיאורטית שלהם. כל שיעור יעסוק בהיבט אתי-טיפול אחר. בעזרת קריאת מקורות ודיון משותף, נעמיק את הרגישות האתית שלנו. נבהיר לעצמנו הן דילמות אתיות שמסתתרות באזורים האפורים שקל להעלים מהן עין, והן עברות אתיות שאמנם מובנות מאליהן, אך שהתנאים למעידה עשויים להיות סמויים מהעין.

רשימת השיעורים והמרצים [בקישור זה](#)

שיעורי בחירה

לאורך ההכשרה יש לקחת 8 קורסי בחירה,
מתוך מגוון הקורסים המוצע.
3 מתוך ה-8 קורסים צריכים להיות:
1. אתיקה 2. קורס חברתי 3. קורס בינתחומי

בחירה | סמסטר א', 16:45

פרויד ואיש הזאבים

ד"ר איזבל בן אמו, אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים ומבוגרים
טל': 054-4540356 | isabellebenhamou19@gmail.com

מבין המקרים שכתב פרויד, נתמקד באנליזה של סרגיי פנקייב המכונה "איש הזאבים" שבה מתוארת היסטוריה של נזירות ילדית שפורסמה ב-1918. קריאת המקרה דורשת מאמץ מיוחד לאור הניתוח הדקדקני של פרויד את מהלך הנזירות הילדית ואת תוכן האסוציאציות באנליזה. יחד עם זאת, העמקה בקריאה מאפשרת לעקוב אחר התהוות החשיבה האנליטית בתקופה בה פרויד עסוק במאבקים וויכוחים מצד יונג ואדלר ומנסה לבסס את המרכזיות של הנזירות הילדית במבנה הנפשי. התמודדות עם המורכבות הקלינית של "איש הזאבים" תוביל אותו לפיתוח מחשבות חדשות הודות תסביך הסירוס, מנגנון הפיצול והדחיה, והרהורים בנוגע לסיום האנליזה. נוסף להתעכב במאמרים נוספים של פרויד על המרכזיות של הפנטזיה בחיים הנפשיים ובמיוחד הפנטזיה של הסצנה הראשית, על הבנת הטרנספורמציות של הדחפים בארוטיקה האנאלית, הנזירות הכפייטית ומה שכתב בנושא האנליזה הסופית והאין סופית. שפע מאמרים נכתבו על המקרה ועל התנהלותו של פרויד עם המטופל שלו. נבחר להתמקד במחשבות של אנדריי גרין ושל דונלד מלצר שסברו, כל אחד בדרכו, שמדובר באחד הכתבים החשובים ביותר של הפסיכואנליזה.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

בחירה | סמסטר א', 16:45

מזוכים - ביטוי וגלגוליו בתיאוריה ובפרקטיקה הפסיכואנליטית
לילך דורון ענתי, אנליטיקאית מבוגרים
טל': 054-4954793 | lilach.doron.anati@gmail.com

למזוכים ישנו מקום מרכזי בכל הפתולוגיות והוא מהווה אבן נגף משמעותית בטיפול הפסיכואנליטי. עם זאת, עונג הכאב או "חמידת הכאב" כלשונו של פרויד, מבוססים על יסודות ביולוגיים מכוננים המשותפים לכולנו (פרויד, 1905, 1924). במסגרת הקורס נבחן את התפתחותו של מושג המזוכים בהגותו של פרויד – החל מביטוי כפרוורסיה מינית, דרך ביטוי בפנטזיה הנזירותית. נבחן את גלגוליו של הדחף מפסיבי לאקטיבי בסדזים וכן את השפעת המפנה של שנות ה-20 על חשיבתו של פרויד בנוגע למזוכים הראשוני והמשני. נעמיק בהבחנותיו של פרויד בין המזוכים הארוטוגני, הנשי והמוסרי. ונדון בעירוב הדחפים: הממית ושומר החיים. נשאל: האם ניתן לראות במזוכים גם פונקציה השומרת על חיינו הנפשיים? בהמשך נבחן את התמורות שחלו בשדה הפסיכואנליטי ביחס למושג: ההתענגות (Jouissance), הקשר של מזוכים לנרקיסים וכן מקומן של טראומות ראשוניות בהתפתחותו של המזוכים. במקביל, ננסה לבחון כיצד מתבטא המזוכים בעבודתנו הקלינית: נעסוק בחלקו של המזוכים בתגובה הטיפולית השלילית, במזוכים של האנליטיקאי, בהעברה נגדית מזוכיסטית ומה בין מזוכים לבין התמסרות. לסיום, נבחן את מקומו של המזוכים בהתמודדות עם טלטלות התקופה הנוכחית.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

בחירה | מתאים למסלול ילדים | סמסטר א', 20:15

מסע אל החלל - הדרך אל ההפנמה

מאיר ברנד, אנליטיקאי ילדים, מתבגרים ומבוגרים

טל': 050-6917578 | meirbrandpsy@gmail.com

"היבט נוסף של השלבים האדיפליים המוקדמים כרוך בתפקיד החיוני שממלאים בנפשו של התינוק ה"פנים" של האם וה"פנים" שלו עצמו" (קליין, 1952). מלצר (1975) מציע כי אחת הדרכים להבין את המהפכה שחוללה קליין בחשיבה הפסיכואנליטית, היא כי קליין "לא טאטאה ציידה" את היות הנפש, האני והאחר, בנויים מחללים, בעוד שפרויד הכיר בעובדה זו, אך "לא התעניין בה" ("he didn't take any interest in it"). מלצר, כמו קליין עצמה בהקשרים רבים, תולה גם את החידוש הזה, בעבודתה של קליין עם ילדים צעירים, שפתחה לה צוהר לאזורי נפש שלא היו נגישים לפרויד.

בקורס נעסוק בחלל הנפשי ובמרכזיות של חדירה לתוכו, קבלה לתוכו והכלה בתוכו כמאפיינים של יחסים. נציץ להיכרות של פרויד עמו ונראה את מקומו בחשיבה של קארל אברהם, האנליטיקאי והמורה הגדול של מלאני קליין. בהמשך נעסוק בתפקידו בתוך החשיבה של קליין ובהשפעתו. נתמקד במקומו אצל ממשיכה של קליין ובגילוי כי החלל הנפשי מתהווה כחלק מהתהליכים המקדימים את הכניסה לעמדה הפרנואידית-סכיואידית.

נראה את הקשר של תהליך זה לחלק האוטיסטי של האישיות, כפי שכותבת אסתר ביק (1968):

"Only then the stage is set for the operation of primal splitting and idealization of self and object as described by Melanie Klein",

בעקבותיה טסטין ואוגדן, וקדם לה בלכר.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | מתאים למסלול ילדים | סמסטר ב', 13:15

עיון במספר קווים התפתחותיים על פי פרויד

ציפי מיידלר, אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים ומבוגרים

טל': 054-5962633 | meidlernz@gmail.com

החל מ-1905 ועד ל-1923 פיתח פרויד את הרעיון של שלבים בארגון החיים המיניים. כל שלב, האוראלי, האנאלי, הפאלי והגניטאלי, מאופיין בארגון מסוים של הליבידו, בכפוף לאזור ארוגני עיקרי, ובמרכזיות של אופן מסוים של יחסי אובייקט. בנוסף לארגון זה, פרויד הצביע על רצף זמנים הקשור בהגעה אל האובייקט הליבידינלי. ברצף זה, עולים מושגים כאוטו ארוטיות, נרקסיזם, בחירה הומוסקסואלית, ובחירה הטרוסקסואלית.

קו התהוות נוסף אותו מפתח פרויד, הוא בנוגע להתהוות היחס של הסובייקט לעולם החיצוני, התהוות הגישה אל המציאות. עקרון העונג, עקרון המציאות, דחפי אני, אני עונג מזוקק, אובייקט שאבד ובוחן מציאות, הם חלק מהמונחים שיעזרו לנו להעמיק בתהליך חשוב זה.

נקרא מאמרים של פרויד, נביא דוגמאות מהקליניקה, כדי להבין את מושגי התאוריה, ובעיקר כדי להעמיק את הכרותינו עם מצבי הנפש המוקדמים הללו, אשר מלווים כל אחד מאיתנו, כל העת.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | בינתחומי | חובה לאורך ההכשרה סמסטר ב', 16:45

רוע ומשמעות - תפקידנו כאנליטיקאים - התבוננות פילוסופית
ופסיכואנליטית

ליאת ורהפטיג ארן, אנליטיקאית מבוגרים
טל': 054-4660473 | liatwarhaftig@gmail.com

ד"ר רועית דהן, עמיתה בינתחומית
טל': 054-4733647 | royit7128@gmail.com

נתייחס לרוע כאל תופעה מורכבת, אשר היבטים דחפיים, בין אישיים, טראומטיים, חברתיים ופוליטיים מעורבים בה. הרוע מורכב גם בגלל הקושי לייצג אותו סימבולית ולצקת לו משמעות.

נדון בשאלות היסוד על הרוע בהיסטוריה של הפילוסופיה המערבית. עבור אפלטון הרוע הוא אי ידיעה הטוב, בתהליך החילון עלתה שאלת הצדקת האל כטוב וכל יכול אל מול עובדת הרוע האנושי. ידועה בהקשר זה הטענה 'צדיק ורע לו רשע וטוב לו'. כך מתעורר הצורך בדיון בצדק ובגאולה. נדון גם בחשיבתו של קאנט על הרוע וכן נדון בהוגי הנאורות כמו היגל וסארטר בעקבותיו מצביעים על איכות היחסים בין בני אדם כמחוללי משמעות בבחינת: 'גן עדן או גיהנום'. הם קושרים בין יחסים בין בני אדם שמאופיינים ביחסי סובייקט אובייקט, לבין אלימות, דיכוי ורוע.

בהמשך לכך, פריד בוחן את שאלת הרוע במאמריו 'מלחמה למה', 'תרבות בלא-נחת' ואחרים בהקשר של יחסים בתרבות בין בני אדם ובין לבין סמכות (חשובה בהקשר זה ההבחנה שלו בין המון לבין חברה). באופן זה נדון ברוע כנטוע בתוך מערכות יחסים וחברה, יותר מאשר כדחף גרידא, או כנגזר משאלת האלוהות. נתייחס לתפקידן המרכזי של העדר אשמה ואמפתיה בהתרחשות רוע, כפי שבאים לידי ביטוי ברוע של אדם בודד והרוע הטריאדי שקשור באידאולוגיה באמצעות כתיבתם של כריסטופר בולאס וסו גראנד.

נתייחס לסכנות שבהכחשת תוקפנות ורוע בטיפול הפסיכואנליטי מצד המטפל והמטופל, לאתגרים של העברה והעברה נגדית בטיפול במבצעי רוע ובקורבנות של רוע. נמחיש באמצעות דוגמאות קליניות את התנועה בין עמדה של פטור מאשמה ומאמפתיה לעמדה של משמעות, אחריות ואשמה.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | חברתי | חובה לאורך ההכשרה סמסטר ב', 16:45

מכונים על הספה - תרומת הפסיכואנליזה להבנת קבוצות ארגונים וחברה
שימי תלמי, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 052-3723001 | simitalmi@mh.org.il

פריד במאמרו הקנוני משנת 1921 "פסיכולוגיה של ההמון ואנליזה של האני" כותב: "בחיי הנפש של היחיד משחק האחר תפקיד בקביעות, אם כמופת או כאובייקט ואם כתומך או יריב. על כן הפסיכולוגיה של היחיד, במובן הרחב שאין לערער על צדקתו, היא מלכתחילה ואף במקביל גם פסיכולוגיה חברתית."

הפסיכואנליזה מאז היוסדה מתקשה לחבר בין הפסיכולוגיה של היחיד והחברה ונוטה לראות שדות אלה כנפרדים ואף סותרים ומתנגשים.

מטרת הקורס לחשוף את המשתתפים לחשיבה הפסיכואנליטית והקשרה לקבוצות, ארגונים וחברה. כפסיכואנליטיקאים במכון כל אחד מאתנו חבר בקבוצה, ועדה, ובמכון כשלם. כך גם בחיים בכללותם אנו חברי משפחה, קבוצה, ואזרחים במדינה וכך גם המטופלים שלנו. היכולת לחשוב פסיכואנליטית על "המקום בו אנו חיים" כמציאות חיצונית ופנימית מרחיב את ההבנה והמשמעות של תהליכים מודעים ולא מודעים ומשפיע על חברותנו במכון כאזרחים ובעבודתנו האנליטית.

הקורס יעסוק במושגי יסוד פסיכואנליטיים והחיבור שלהם לחשיבה מערכתית חברתית, ובמקום חתרן ופיצול ביניהם נבחן את האפשרות של חיבור והמשכיות. אני מאמינה שטוב יהיה שכל עמית במכון יהיה מצויד גם במשקפיים מערכתיות-אנאליטיות אלה לטובת הבנת המקום בו אנו חיים.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | סמסטר ב', 20:15

היפה, המודחק והספרותי: פריד כפרשן תרבות
מקסים בן אמו, אנליטיקאי מנחה מבוגרים

טל': 054-4242687 | benamaxime@gmail.com

לצד הכתבים העוסקים בתיאוריה ובקליניקה הפסיכואנליטית, פריד גילה עניין רב בטקסטים ספרותיים וביצירות אומנות, בעיקר אומנות הפלסטית. הוא הקדיש להם לא מעט עבודות וכך ייסד מה שמכנים כיום "פסיכואנליזה יישומית". תחילה, מטרתו הייתה לנסות להרחיב את חוג קוראיו מעבר לאנשי מדע ורפואה בתקווה למצוא בהם קהל אוהד יותר. אך מטרתו העיקרית הייתה לאושש, להוכיח וכן להדגים רעיונותיו התיאורטיים כמו גם הבחנותיו הקליניות כפי שביקש לעשות זאת עם פרסום חמשת האנליזות המפורסמות שלו. למשל, הניתוח של יצירה ספרותית "הגראדיווה של ינסן" (1907) שהיא עבודתו הראשונה של פריד בתחום הפסיכואנליזה היישומית, מאפשר לו להתבונן במנגנונים פסיכופתולוגיים – הכחשת המציאות ופיצול האני – עוד לפני שהבין אותם כמנגנונים השייכים לפסיכოזה ולפרורסיה. למעשה, ייקח לפריד עוד 20 שנה כדי להשלים את הניסוח השלם של מנגנונים אלה אשר התגלו לו לראשונה באמצעות היצירה הספרותית. על כן, נדמה כי מעבר להיותם "יישומים" של הרעיונות פסיכואנליטיים לעיתים אותן יצירות מהוות מקור השראה להמשגות של אבי הפסיכואנליזה.

פריד סבר שהאמן והסופר ניחנים בחוש קליני מחודד ביותר כך שהפסיכואנליזה יכולה ללמוד מהם רבות.

בקורס נתמקד במספר מסות בינתחומיות של פריד שיאפשרו ללמוד ולהדגים מושגים מרכזיים מהתיאוריה שלו (פנטזיה, מיניות ילדית, לא מודע, הדחקה, הכחשה, פיצול, נירוזזה, פסיכוזה, סובלימציה ועוד...).

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | סמסטר ב', 20:15

תנו לשמש לעלות - על גידולם של רעיונות בפסיכואנליזה
ד"ר גילית הורוץ, אנליטיקאית מנחה מבוגרים

טל': 050-4008997 | gilitcell.gh@gmail.com

הפרק "המיסטיקן והקבוצה" (מתוך הספר "קשב ופרשנות") עוסק בהופעת החדש – האדם נושא הבשורה, הרעיון המתגלם מתוך ה-O ובמפגש שלו עם הממסד, שהוא עקרוני בהתהוותו. ביון חוקר את המתח שבין רעיונות חדשים ומערכות מבוססות: כיצד החדש מאתגר את הקיים, כיצד הוא לרוב נתפס כאיום ולא כהכרח. אולם, לצד החקירה הקבוצתית, ניתן לקרוא את הפרק גם כמתאר תהליך אינטרה-פסיכי: כיצד מחשבה או חוויה חדשה נולדת בתוך נפש האדם, נאבקת למצוא את מקומה בתוך המערך הנפשי הקיים.

בקורס נקרא לעומק את הפרק, נפרש אותו, ונרחיב את ההבנה עליו, נפגוש בעדויות היסטוריות-ספרותיות ממחישות-תיאוריה, כמו גם בחשיבה פילוסופית מטא-תיאורטית על גידולם של רעיונות כאלמנט מהותי בהתפתחות. נדון במשמעות של גידול רעיונות בתוך פסיכואנליזה: כיצד מתרחש המעבר מהאפשרות להתגלמות? היכן עובר הקו בין גאונות לבין קריסה פסיכוטית? ומה ניתן ללמוד מכך על העבודה הפסיכואנליטית שלנו?

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | סדנאות מרוכזות

בחירה | סמסטר ב', 20:15

גרין, ויניקוט והנרקיסים המשני; קריאה משותפת
נועם אייל, אנליטיקאי מבוגרים

טל': 054-8151001 | noam548151001@gmail.com

משלושת מושגי היסוד להערכת נרקיסים - המוחלט, הראשוני, המשני - האחרון שימושי במיוחד להחזקת העברות תובעניות ולפענוח ההיקסמות המתעתעת, זו המחפה על עומקי פגיעויות של מטופלים בעלי אישיות נרקיססטית. למרות שהנרקיסים המשני משתייך לחידושים הפסיכואנליטיים שהתקבלו בשיח הציבורי, הוא עדיין עמום וקשה להגדרה וטיפול. על רקע זה בולטת עובדה ידועה: עיסוק מועט במושג נרקיסים מצד תיאורטיקנים מייסדים כקליין, ביין וויניקוט. ויניקוט - חלוץ להפצת הנרקיסים של קוהוט - העמיד שפה מושגית, נטולת נרקיסים. היכן מסתתר בה הנרקיסים לסוגיו? לעומתו אנדרה גרין, המפרש הפרוידיאני המובהק, קידם את פירוש הנרקיסים לדיוק עילאי. בכתיבתו, ניכרת השפעה ויניקוטיאנית, הד לתפיסתו שהגות ויניקוט הינה המשכיות הפסיכואנליזה, כמתייצבת על כתפי הדחף. בכתיבו של גרין ניכרת אמביוולנטיות "אחאית" מזדהה/מתנצחת, עם מושגיו של ויניקוט, אולי כי שניהם הכירו היטב את המוות שבחיי אמא. מוקדי ההשקה ביניהם מאפשרים הבנה מעמיקה יותר בנרקיסים: יחסי סחר החליפין הנרקמים בין אוביקט/סביבה לבין הסובייקט הצעיר והבוגר, מרחבי ההעדר והשלילה, תפקידי התוקפנות וההרסנות, הזמנים הפסיכואנליטיים. הקורס ינסה לעקוב אחר אמביוולנטיות זו בקרוב גישותיהם, בסגנון "אהבת קיפודים", שיש הרואים בה קומפלימנטריות. עבורנו, השואפים לסייע למטופלינו הנרקיסטיים, זוהי משענת מאפשרת, להתרת סבך אפלטון תכסיו היצירתיים לעילא בשזירת עולמו הנקמני, נצלני והחינני לעיתים, של מוכה נגיפה זה. נעזר בוויניטוט קליניות ומיתוסים מכוננים כ"ריצ'ארד השלישי" לשיינספיר ודונלד טראמפ ל-
USA GREAT AGAIN

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

בחירה | ליבה תאוריה – ויניקוט | סמסטר א', ארבעה ימי שישי, 15:00-11:00

היבטים של השימוש באובייקט
ד"ר גבי מן | אנליטיקאית מנחה מבוגרים

טל': 054-4983742 | gabriellamann@yahoo.com

ויניקוט מציע תיאוריה רדיקלית: התוקפנות אינה בעיקר מונחית-דחף, גם לא קשורה לחמדנות, אלא היא אמצעי להכרת המציאות. תחילתה של התוקפנות ברחם האם והמשכה במפגש עם המציאות. נפתולי התוקפנות יהיו תלויים בסוג המפגש עם הסביבה: סביבה טובה דיה תאפשר אינטגרציה של התוקפנות ואפילו חוויה של חדווה מחיכוך יצירתי עם האחר. מאידך, בסביבה שאינה טובה דיה, התוקפנות הראשונית תקבל מפנה הרסני ואף פרברטי. השימוש באובייקט הינו גולת הכותרת המסכמת את הגותו של ויניקוט בנושא זה.

תתקיים במפגש פא"פ בבית המנחה סמוך לתיכון
בתאריכים: 19.12.25, 05.12.25, 21.11.25, 07.11.25

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | ליבה תאוריה – קליין | סמסטר א', ארבעה ימי שישי, 12:30-08:30

חיים נפשיים, כאב נפשי, מוות נפשי ומה שבניהם
הדר קמפינסקי-שוויצר | אנליטיקאית מנחה ילדים ומבוגרים

טל': 052-2749810 | hadarkem@gmail.com

הקורס עוסק בחוויה הפנימית של 'היות חי' לעומת החוויה של מוות נפשי. נחקור את תחושת המוות הנפשי בעזרת הקשר בינה לבין אי היכולת לשאת כאב נפשי, תגובה טיפולית שלילית, צרות עין, הרס עצמי ונרקיסיזם. נקשר בין 'היות חי' לבין הכרת תודעה, מגע רגשי עם כאב ויכולת להתאבל.

תתקיים במפגש פא"פ בתאריכים: 05.12.25, 21.11.25, 07.11.25, 24.10.25

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | ליבה מהות | חופשת סמסטר א', ארבעה ימי שישי, 12:30-08:30

מאהבת העברה לאהבה אחר הצהרים - אהבה ותשוקה בטיפול הפסיכואנליטי

ד"ר חנה אולמן, אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל' 054-4282830 | chanauullman@gmail.com

מאמרו של פרויד "הערות על אהבת העברה" מסתיים במשפט: "בעשייה הרפואית תמיד יישאר מקום לצדה של התרופה לברזל ולאש, וכך גם לא נתן יהיה לוותר על פסיכואנליזה שאיננה מוחלשת והמבוצעת כהלכה, כזו שאיננה מתביישת לעשות שימוש ברגשות הנפש המסוכנים ביותר, כדי להביא את החולה לשליטה בהם, לטובתו".

בסמינר זה נדון ב"חומר הנפץ" של הרגשות "המסוכנים ביותר" של אהבה ותשוקה שעולים בקשר האנליטי, הן כפוטנציאל לקידום התהליך והן כפוטנציאל נפיץ לחציית גבולות. נתבונן במשמעויות של אהבה ותשוקה בהעברה ובהעברה הנגדית ובדרכים האפשריות לעשות בהן שימוש.

תתקיים במפגש פא"פ בתאריכים: 27.02.26, 20.02.26, 13.02.26, 06.02.26

רשימת המקורות בקישור זה

אוטיזם ופסיכואנליזה

ארנונה זהבי, אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים מבוגרים

טל' 052-8665869 | arnona.zahavi@gmail.com

כולנו פוגשים בקליניקה יותר ויותר מטופלים, הן ילדים והן מבוגרים, עם אבחנה של אוטיזם, וכמובן יש גם לא מעט שעומדים בקריטריונים אך לא אובחנו. הגישות הפסיכואנליטיות לאוטיזם עברו שינויים משמעותיים לאורך השנים, הן במקום שניתן לשונות הניירולוגית לעומת פגיעה מוקדמת ביחסים ובהתפתחות הנפש, והן בטכניקה הטיפולית. בקורס נעמיק בדיאלוג המרתק שנוצר לאורך השנים בין הפסיכואנליזה לאוטיזם על מופעיו השונים - דיאלוג אשר ממצב את הגישה הפסיכואנליטית כנתיב לסקרנות וכבסיס להשעות את ההנחות התיאורטיות של האדם בנוגע להתקשרות, יחסי אובייקט, תקשורת, ועוד. ניתן מקום להבנות מתחום התפיסה והניירולוגיה, אותו תחום שממנו צמח פרויד, במטרה לתת הכרה – בניגוד לפתולוגיזציה - של דרכי ההווה שמטופלים אוטיסטים מבטאים. כמובן שאנחנו פוגשים גם פתולוגיה נפשית אצל אוטיסטים, שכן זוהי שונות ניירולוגית שהעולם אינו מותאם אליה, ולכן מעבר לאתגרים האישיים, ילדים ואנשים בספקטרום האוטיסטי מתמודדים עם חוסר הבנה של אחרים כלפיהם. זה, ביחד עם חוסר היכולת שלהם להבין את העולם סביבם, מעורר חרדות והתגוננות, שבאים לידי ביטוי באופנים שונים לאורך מעגל החיים. לפסיכואנליזה יש כלים ייחודיים לאפשר למטופלים הללו להתפתח באופן שיוכלו לחיות את הדואליות שזרה להם - מצד אחד לבטא את עצמם באופן אותנטי, ומצד שני להתמקם בתוך קשרים אינטימיים באופן שאינו מתגונן או מוחק את האחר.

בסדנה נעסוק בנושאים הבאים:

- המאפיינים הייחודיים של ויסות חושי שאופייני לאוטיזם, וכיצד הוא משפיע על הוויסות וההתפתחות הרגשית והפסיכולוגית ועל הפנמת יחסי אובייקט.
- המפגש המרתק בין התיאוריות הפסיכואנליטיות על אוטיזם לבין תיאורים עצמיים של אנשים אוטיסטים, על הדומה והשונה בנקודות ההסתכלות הללו.
- התפיסה של אוטיזם כשונות ניירולוגית, כיצד היא משפיעה על התפתחות של תרבות אוטיסטית, ומה מקומנו כפסיכואנליטיקאים בהקשר זה.
- המקרים המיוחדים של מבוגרים לא מאובחנים - אותם אנחנו פוגשים לעתים בקליניקה והם הופכים למטופלים מאתגרים במיוחד. המשתתפים יוזמנו להביא ויניטות רלוונטיות, כבסיס ללמידה של טכניקות פסיכואנליטיות ספציפיות לאוטיזם. למשל, נדון בשאלה האם פירושים שמתאימים לילדים ואנשים ניירו-טיפוסיים (כלומר, לא אוטיסטים), מתאימים גם לילדים ואנשים אוטיסטים.

תתקיים במפגש פא"פ בתאריכים: 24.02.26, 17.02.26, 10.02.26, 03.02.26

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

בחירה | סמסטר ב', ארבעה ימי שישי, 12:30-08:30

הסופר אגו הארכאי

אודי רוזנטל, אנליטיקאי מנחה מבוגרים

טל' 050-9088861 | ehudrosenthal1@gmail.com

קליין אמרה שפסיכואנליזה היא אנליזה של הסופר אגו הארכאי. גם ממשיכה של קליין רואים את העבודה הקלינית במידה רבה סביב האובייקט הפנימי הרודפני הזה. לפי קליין, ביון ועוד רבים בזרם הנאוקלייניאני הוא המחולל המרכזי בפסיכוזות. הסופר אגו הארכאי הוא החלק האומניפוטנטי והיודע כל שבנפש, וככזה אינו יכול לשאת הזדקקות, תלות ואי שלמות כי הן מייצגות חוסר. מכאן שהוא המחולל הפרעות נרקסיסטיות. הוא אינו ממלא פונקציה מוסרית בנפש, אלא בהיותו אומניפוטנטי ומכחיש תלות והזדקקות, הוא בעצם מייצג שנאה לחיים ולהתפתחות. במהותו הוא אנטי מוסרי. כיון שהוא תוצר של הפוזיציה הסכיזופרנאידית, הוא קונקרטי ולא סימבולי. הוא גם הפונקציה הנפשית שמשבשת את התהליך החשיבה - עשיית חיבורים, הכלה והתמרה. ברוב הטיפולים ובמיוחד במקרים של הפרעות קשות יותר הוא מושלך בצורה מסיבית על המטפל, והוא המקור המרכזי להתנגדות בטיפול. יש לו גם תפקיד מרכזי בהיווצרות תגובה פוסט טראומטית. כיון שהוא גורם מרכזי לשימוש מסיבי בפיצול והשלכה, יש לו תרומה מרכזית בתופעות כמו גזענות, שנאת השונה, רדיפת להט"בים, סכסוכים בין לאומים, בין קבוצות אתניות וכו'. בסדנה נכיר את פעולתו בנפש ונחשוב על הסוגיות הטכניות הנחוצות כדי להתמודד אתו בטיפול.

תתקיים במפגש פא"פ בתאריכים: 27.03.26, 20.03.26, 13.03.26, 06.03.26

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

סמינר התהוות

ד"ר יורם קנצלר | טל': 052-8809897 | yoramkan@gmail.com
איריס פרח | טל': 054-4929548 | i_perach@yahoo.com

הסמינר מבקש לתת מענה לצרכים מצטלבים:
של המכון – ברמה המוסדית, כחלק מהאחריות האתית לחשיפה של
חברים שאינם אנשי טיפול לתכנים קליניים ודיונים טיפוליים.
של החברים הבינתחומיים החדשים המתקבלים למכון – לתמוך
בתהליך ההשתלבות שלהם בתרבות המקצועית והקהילתית של המכון
וללוותם במפגש עם חומרים קליניים פסיכואנליטיים.
יצירת קבוצת השתייכות של החברים הבינתחומיים בתוך המכון –
לגבש קבוצת ייחוס מחזיקה עבורם, שתאפשר פיתוח זהות כקבוצה
וקשרי עבודה ושיח ביניהם ובין חברי המכון האחרים.
ולטווח ארוך (ובשילוב עם תוכניות נוספות ועתידיות): לפתח את
מקומם ואת תפקידם של החברים הבינתחומיים במכון באופן ברור
ומעובד יותר מבחינה ארגונית.

שבעה מפגשים, פא"פ, בימי חמישי מ-17:00 עד 18:30

בתאריכים:

18.06.26, 07.05.26, 12.03.26, 29.01.26, 25.12.25, 27.11.25, 16.10.25

המנחים:

ד"ר יורם קנצלר - יו"ר הועדה הבינתחומית של מכון תל אביב
לפסיכואנליזה בת זמננו
איריס פרח - פסיכואנליטיקאית במכון תל אביב לפסיכואנליזה
בת זמננו

לימודים לעמיתים הבינתחומיים

העמיתים הבינתחומיים מוזמנים להירשם לקורסי הבחירה,
לקבוצות הקריאה ולסדנאות "מעבר להכשרה".
(ההרשמה למרחבי הלמידה השונים תתבצע באישור ועדת
הוראה)

קבוצות קריאה

מתקיימות במכון אחת לחודש, בימי הפורום, מ-17:00 עד 18:30

תיאורית השדה: שורשים תיאורטיים

ד"ר גד בן שפר, אנליטיקאי מבוגרים

טל': 054-7674234 | gad.bensheffer@gmail.com

בקבוצת הקריאה נעסוק בתיאוריית השדה בפסיכואנליזה, המנסחת שפה חדשה לחשיבה קלינית - כזו שממקמת את האנליזה לא כמפגש בין שני יחידים נפרדים, אלא כהליך המתרחש בתוך מערך בין-סובייקטיבי מורכב. במהלך השנה ננוע מכתיבתו של לאוולד, דרך טקסטים מרכזיים של ביון, לוונסון, ובארג'ר ובארג'ר, ועד לניסוחים עכשוויים המזוהים עם הזרמים הבינאיישיים, ההתייחסותיים והפוסט-ביוניאניים. הקריאה תלווה בדיון משותף על תרגום הרעיונות לתצפית קלינית ובחינתם בהקשרים תיאורטיים שונים. ביבליוגרפיה: תיבחר במהלך המפגשים.

פסיכואנליזה צרפתית

גי'זל ורד, אנליטיקאית מנחה מבוגרים

טל': 054-4707419 | gisele.vered@gmail.com

ד"ר איזבל בן אמו, אנליטיקאית מנחה מבוגרים וילדים

טל': 054-4540356 | Isabellebenhamou19@gmail.com

קבוצת קריאה - הפסיכואנליזה הצרפתית נוסדה לפני 17 שנה על ידי ג'יזל ורד ואיזבל בן אמו, ו'רצה' מאז. אנו מזמינים עמיתים וחברים חדשים להצטרף אלינו. השנה נתמקד ונעמיק בנושא שהתחלנו בו: האסכולה הצרפתית הפסיכוסומטית על פי קלוד סמדג'ה.

פסיכואנליזה של ילדים: קארל אברהם, בין פרויד לקליין

ציפי מיידלר, אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים ומבוגרים

טל' 054-5962633 | meidlernz@gmail.com

מאיר ברנד, אנליטיקאי ילדים, מתבגרים ומבוגרים

טל' 050-6917578 | meirbrandpsy@gmail.com

בקבוצת הקריאה נמשיך בעיסוק בחיבורו הגדול של אברהם A Short Study of the Development of the Libido, Viewed in the Light of Mental Disorders.

בשנה הקודמת העמקנו בפרקיו הראשונים הדנים בהתפתחות תפיסת יחסי האובייקט ותהליכי הפנמתו, והתהליכים ההתפתחותיים מתוך ההתמודדות עם אבדן האובייקט ברמות גניטליות ובעיקר פרה-גניטליות. נפתח את השנה בסיכום ובחזרה על הפרקים שנקראו בשנה שעברה, על מנת לרענן עבור הממשיכות/ים ולחבר את המצטרפות/ים, ובהמשך השנה נמשיך בפרקים שנותרו. נוסיף בדיון לעסוק באופן בו אברהם, בתווך שבין פרויד לקליין, מניע את ההתפתחות מתיאוריית הדחף למרכזיות של התיאוריות של יחסי האובייקט. נראה את האופן בו כתיבתו יונקת ממורו הגדול, פרויד, ומזינה את תלמידתו פורצת הדרך, קליין, ואת ממשיכה. וכמובן נמשיך לעסוק בחיבור בין התיאוריה לקליניקה, ובפרט לקליניקה של הילדים. בסיום המאמר נמשיך בקריאה סביב אותם תכנים ותהליך התפתחות התיאוריה, בתיאום עם משתתפי הקבוצה.

העברה והעברה נגדית ארוטית, והפרוורסיה של הפרת הגבולות המיניים

Erotic transferences, countertransferences And the perversion of sexual boundary violations

ד"ר אנדראה סלזנה*

מרכז/ת: ימסר בהמשך

Syllabus

There is a deep void surrounding the topic of erotic transferences, extant throughout the history of psychoanalysis despite that all practitioners struggle with this most important, commonly occurring clinical challenge. In this course, I propose that the paucity of literature on this subject is resultant from a chronic *desexualization* of our theorizing and describe this desexualization over the historical arc of psychoanalytic theorizing. I also suggest that this desexualization is reflective of the acute threat posed by this complex, indeed risky topic. This course covers the wide expanse of erotic transferences and their various manifestations, beginning with the clarification of important *terminology*. Using a quasi-developmental infrastructure, including case illustrations with both female and male analysands, I begin with early *maternal erotic transferences* and then move on to present an analysis that flourished and evolved into *oedipal-level erotic transferences*. Finally, the ubiquitous and persistent problem of *sexual boundary violations* is discussed.

- הסמינר יערך בזום
- יתקיימו חמישה מפגשים בימי חמישי מ-19:00 עד 20:30
- תאריכי המפגשים: 19.02.26, 05.02.26, 22.01.26, 15.01.26
- דמי השתתפות: 150 שקלים למפגש, 750 שקלים לסמינר

[רשימת קריאה בקישור זה](#)

***Andrea Celenza**, Ph.D. is a Training and Supervising Analyst at the Boston Psychoanalytic Society and Institute and Assistant Clinical Professor at Harvard Medical School. She has written numerous papers and four books on love, sexuality and psychoanalysis. She is in private practice in Lexington, Massachusetts, USA.

למידה מעבר להכשרה / סדנאות

- התוכנית פתוחה רק למסיימי תוכנית ההכשרה. ניתן להירשם גם לפני עבודת הגמר.
- התוכנית פתוחה גם לעמיתים הבינתחומיים.
- ההרשמה היא לכל המפגשים בסדנה. אין אפשרות להשתתף במפגשים בודדים.
- ההרשמה מותנית בהסכמה להציג מקרה. יש למלא בטופס שני מועדים אפשריים, מבין המועדים המופיעים בידעון. ההחלטה על המציגים באחריות רכזת הסדנה.
- מי שנבחר להציג, מתחייב למצוא לעצמו מחליף בהינתן כוח עליון שימנע ממנו להציג בעצמו.

ריצ'רד: סיפור אנליזה של ילד מאת קליין, וריצ'רד שבוע אחר שבוע מאת מלצר

מלכה הירש נפחן | אנליטיקאית מנחה | malka@napchan.com
מרכזת: מיכל אילון | טל': 052-2591593 | Michaleilon123@gmail.com

סדרת המפגשים היא המשך לסדרה הראשונה של שנת 2024-2025. אל הסדרה יכולים להצטרף גם אלו שלא השתתפו בסדרה הראשונה. מומלץ שישלמו קריאה בספרה של קליין, 'ריצ'רד ספור אנליזה של ילד' עד השבוע התשיעי בו. בספר זה פורשת קליין תיאור מפורט של האנליזה שערכה לריצ'רד, ילד בן עשר, אשר נמשכה ארבעה חודשים, סך הכל 16 מפגשים, מאפריל עד אוגוסט 1941, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. על פי רישומים שערכה קליין בכל פגישה ופגישה, היא מתארת את המהלך היומיומי של האנליזה, תוך מתן פירוש לציוריו של ריצ'רד, למשחקים ששיחק, לאסוציאציות המילוליות שלו ולתיאורי חלומותיו. היא מבהירה את ההשפעות של פירושים אלו על חומר שעולה בפגישות לאחר מכן. הצגת המקרה המעמיקה והמרתקת הזו נכתבה בסוף ימיה והוא ספרה האחרון של קליין שיצא לאור לראשונה ב-1961, לאחר מותה.

חלק ב' של ספרו של מלצר ההתפתחות הקלייניאנית (1978) הוא ריצ'רד שבוע אחר שבוע. מלצר בוחר ללמד את התיאוריה הקלייניאנית כולה באמצעות ספרה זה של קליין. הוא מוביל בו את הקורא בתהליך שאותו עוברים ריצ'רד וקליין במהלך 16 השבועות של האנליזה. הוא בוחן בו גם את התפתחות ההמשגה שפתחה כשעבדה עם ריצ'רד ומאז ועד כתיבת הספר. הספר של מלצר הוא כמעין מדרוך לקורא את ספרה וסיפורה של קליין, אך ישנה בו בחינה מחדש של עבודתה של קליין והתפתחות מושגיה. אהבתו העמוקה של מלצר את קליין ואת התהליך הפסיכואנליטי מאירים מבעד הבחינה המדוקדקת שלו את עבודתה. ראשיתם של מושגיו המאוחרים, הקונפליקט האסתטי (1988) והקלאוסטרם (1992), מבצבים מבעד הטקסט שלו כאן.

ריצ'רד - סיפור אנליזה של ילד יצא לאור בתרגום עברי ב-2023 עם פתח דבר מאת יעל חנין. זו הזדמנות לעיין בספר זה, מלווים בספרו של מלצר הדין בו, שבוע אחר שבוע. במהלך השנה, נקרא לכל מפגש שבוע של פגישות מספרה של קליין ואת הפרק המקביל בספרו של מלצר הדין בהן. נתייחס לספרות נוספת בנושאים העולים מתוך הקריאה והדין. נעקוב אחר עבודתה של קליין והתפתחות חשיבתה ונתבונן כיצד ניצנים לחשיבה חדשה מתפתחים במפגש הקליני ובמהלך הזמן, אצלה ואצל מלצר ונציין כיצד הם מבשרים את ההתפתחויות הבאות בפסיכואנליזה. בסדרה הראשונה בשנה הקודמת קראנו עד השבוע התשיעי. השנה נמשיך בקריאה ודין בשבועות הנותרים עד סיום המפגשים של קליין עם ריצ'רד. <<

>> בסדרה הראשונה בשנה הקודמת קראנו עד השבוע התשיעי. השנה נמשיך בקריאה ודין בשבועות הנותרים עד סיום המפגשים של קליין עם ריצ'רד.

- הקורס יתקיים בזום
- יתקיימו תשעה מפגשים בימי שני מ-20:00 עד 21:30
- תאריכי המפגשים: 27.10.25, 10.11.25, 15.12.25, 19.01.26, 23.02.26, 23.03.26, 06.07.26, 08.06.26, 11.05.26
- דמי השתתפות: 150 שקלים למפגש, 1,350 שקלים לסמינר

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

מודל הלא מודע של ביון וגלגול בחשיבה המוקדמת והמאוחרת

משה ברגשטיין, אנליטיקאי מנחה | moshebergstein@gmail.com
מרכזת: תמר פריד | טל': 054-4450138 | tamarf@gmail.com

הסמינר יעסוק במודל הלא מודע של ביון, ובגלגולים של המודל במה שנקרא "ביון המוקדם" ו"ביון המאוחר". נקודת המוצא תהיה "התיאוריה של החשיבה", בה ביון מרחיב את שדה ההתבוננות של הפסיכואנליזה, ומשם נמשיך לתקופת המעבר (הסמינרים בלוס אנג'לס ובואנוס איירס), ולחשיבה המאוחרת (קשב ופרשנות). הבחירה של הטקסטים שנקרא יחד, מתוך אלה, תהיה תלויה בהיכרות המוקדמת של הנרשמים עם החשיבה של ביון.

- המפגשים יערכו בזום
- יתקיימו חמישה מפגשים בימי שני, פעם בשבועיים, מ-20:30 עד 22:00
- תאריכי המפגשים: 27.04.26, 13.04.26, 04.05.26, 18.05.26, 25.05.26
- דמי השתתפות: 150 שקלים למפגש, 750 שקלים לסמינר

רשימת הקריאה [בקישור זה](#)

Social reality

We live in troubled and troubling times, where attacks on truth and reason characterize the socio-political landscape in the United States and throughout the world, and physical attacks on human life suffered by Israelis and Palestinians are intolerable for anyone with empathy. However, since the analyst's job is not generally aimed at affecting the external environment, it is important to continue to do the job of addressing the patient's internal environment, particularly this capacity to develop and protect one's mind and self. Attacks on truth and reality threaten to derail an on-going process of human mental development, in which we clearly have a long way to go. Bion described human language, and thinking, as being in their "infancy."

"Thinking", in the sense of engaging in that activity which is concerned with the use of thoughts, is embryonic even in the adult and has yet to be developed fully by the race (Bion, 1962, p. 85).

Our current state of affairs is evidence of how far we are from realizing the kind of mental development to which Bion spent his life trying to call attention. It makes it clear that evolving toward our mental potential for greater emotional integration is a priority we cannot afford to squander.

* Dr. Annie Reiner is a senior faculty member and training analyst at The Psychoanalytic Center of California (PCC) in Los Angeles. Her work was greatly influenced by Wilfred Bion, with whom she studied in the 1970's. She lectures throughout the world, and is the author of four psychoanalytic books, including her last book, *W.R. Bion's Theories of Mind: A Contemporary Introduction* (Routledge, 2022). A poet, painter, writer, and singer, Dr. Reiner also wrote a book of short stories, four books of poems, several plays, and six children's books which she also illustrated. She maintains a psychoanalytic practice in Beverly Hills, California. anniereinerphd@gmail.com

ביון – התודעה האין-סופית: מושג ה-O של ביון בתיאוריה ובפרקטיקה

The Infinite Mind: Bion's Concept of O in Theory and Practice

ד"ר אנני ריינר*

מרכזת/ ימסר בהמשך

Bion's conception of the mind differs significantly from those of analysts who preceded him, including Freud and Klein. Although psychoanalysis essentially deals with the understanding and treatment of the human mind, Bion points out that there is really no common agreement among analysts as to what we mean by "mind." In part, this is because the mind reflects a metaphysical reality with no physical characteristics, and so we are investigating an ephemeral mental reality – the noumenon – while, as Bion (1974) pointed out, "What Freud and psychoanalysts have investigated is phenomenon" (p. 41). Even the word "mind" itself is commonly associated with intellect, but Bion uses "mind" interchangeably with "self," character," or "personality", a more essential self that reflects the capacity for emotional "being."

Dr. Reiner examines Bion's ideas about the mind, in particular his most controversial concept of O, representing a transcendent and infinite aspect of mental life which is, according to Bion, the necessary psychoanalytic perspective. We will look into how the mind develops the capacity to feel, and then to think, as well as the obstacles to that development, and emphasizing how this can be addressed clinically.

- הקורס יתקיים בזום
- יתקיימו שישה מפגשים בימי רביעי מ-19:00 עד 20:30
- תאריכי המפגשים: 01.07.26, 24.06.26, 17.06.26, 10.06.26, 03.06.26, 08.07.26
- דמי השתתפות: 150 שקלים למפגש, 900 שקלים לסמינר

רשימת קריאה בקישור זה

Literary moments of psychic birth – Perspectives of Bion and Meltzer

מג האריס וויליאמס*

מרכזת: דיצה משולם | טל': 054-4821837 | mailditza@gmail.com
מרכז: ד"ר יורם קנצלר | טל': 052-8809897 | yoramkan@gmail.com

- 1 – Keats' 'Ode to Psyche': birth of a poet
- 2 – Hamlet and aesthetic conflict
- 3 – Out of the Claustrium with Milton and Dante
[*Paradise Lost; the Divine Comedy*]
- 4 – The rebirth of Oedipus [Oedipus Rex / Tyrannos]

Rationale

This seminar program uses some literary metaphors and narratives about psychic birth to illustrate ideas from Meltzer (such as aesthetic conflict) and Bion (such as catastrophic change, and the caesura or contact barrier) that are concerned with transitional moments of psychic growth between one state of mind and another. We also consider the problems stimulated by these growth points, and the times when the direction may have been reversed and yet still it is possible to emerge from the claustrum.

- הקורס יתקיים בזום
- יתקיימו 4 מפגשים בימי שני מ-20:00 עד 21:30
- תאריכי המפגשים: 02.02.26, 05.01.26, 01.12.25, 03.11.25
- דמי השתתפות: 150 שקלים למפגש, 600 שקלים לסדנה

[רשימת קריאה בקישור זה](#)

*Meg Harris Williams is a writer and lecturer on literature and psychoanalysis and also a visual artist. She is a daughter of Martha Harris (of the Tavistock psychoanalytic training) and stepdaughter of Donald Meltzer, both of whom worked closely with Melanie Klein, and were instrumental in teaching the later work of Bion. She teaches and lectures widely and many of her works in English have been translated in other languages including Italian, French, Spanish, Greek, German, Portuguese, Japanese, and Norwegian. She is a visiting lecturer at the Tavistock Clinic and an editor of the Harris Meltzer Trust publications. She is also an Honorary Member of the Psychoanalytic Center of California.
meghwill@gmail.com

